

ДЕТСКА ГРАДИНА „Д Р У Ж Б А“
гр.Оряхово ул.„Алея на мира“№1,тел.09171/4162
e-mail: dg_druzba@abv.bg

УЧЕБНА ПРОГРАМА

за възпитание и обучение по

БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА

в ДГ „Дружба“

Настоящата учебна програма е изготвена в изпълнение на заложените мероприятия в Дейност 2 по проект на ДГ „Дружба“ „Интерактивна площадка по БДП“. Реализираният проект е по Програма за малки проекти, администрирана от Сдружение „Първи юни“, гр.Бяла Слатина и с подкрепата на фондация „Америка за България“.

септември 2018 г.

Общо представяне на учебната програма

Участникът в пътното движение е първото звено от веригата на пътната безопасност и при него е най-голяма вероятността от грешки. Каквито и мерки да се прилагат, ефективността на политиката за пътната безопасност зависи от поведението на участниците в движението. В тази насока образованието, обучението и контролът по спазване правилата за движение са от съществено значение и следва да се осъществява през всичките етапи на човешкия живот. Обучението по БДП в ДГ е неделима част от цялостното образование и възпитание на личността на детето и трябва да се извършва непрекъснато в рамките на възпитателно-образователния процес в ДГ по всички образователни направления в отделните групи. От тук се започва подготовката на децата, необходима за тяхната безопасност на пътя като участник в движението.

Учебното съдържание е структурирано в глобални теми, съобразено е със специфичните особености на децата на възраст от 5 до 7 години /III-та и IV-та възрастова група/, както и с принципите на глобалност, последователност и спираловидност.

Цели на възпитателно - образователния процес по БДП в детската градина

1. Изграждане на елементарни представи и понятия у децата за пътното движение и начални умения за безопасно придвижване като пешеходци.
2. Ефективно обучение по БДП чрез изграждане и поддържане на необходимата учебно-материална база в съответствие с учебната документация и включването на информационните технологии в обучението.
3. Реализация на съвместни инициативи с институциите и обществеността за пътна безопасност на децата и учениците.

Задачи:

1. Запознаване на децата с основните опасности, способности за тяхното преодоляване и защита на човека от въздействия с опасен характер, предизвикани от уличното движение.
2. Формиране на система от специални знания, умения и навици, необходими за успешна адаптация към условията на движението по пътя.
3. Ефективно използване на съвременните информационни и мрежови технологии за повишаване на качеството на ОВП.
4. Системно наблюдение на състоянието на прилежащата към детската градина пътна инфраструктура, забрана на достъпа на превозни средства в двора на детското заведение.

Очаквани резултати от ВОП по БДП в ДГ:

1. Ориентиране в пътната среда и маркировката на квартала.
2. Разпознаване на пътните знаци от различните видове и светлинните средства.
3. Спазване на основни правила за пешеходци и развитие на навици за културно поведение.
4. Разпознаване на частите на велосипеда, пътните знаци и правилата за велосипедисти.
5. Определяне на видовете превозни средства по суша, въздух и вода.

Теми, очаквани резултати и нови понятия за III група:

месец	Област на компетентност	Тематично направление	Тема	Образователно направление	Очаквани резултати и нови понятия
X	Пътна среда	Елементи, обхват и вид на пътя	Кварталът, в който живея	Околен свят	Може да определя пространственото разположение на елементите в квартала. Прави разлика между еднопосочно и двупосочно пътно платно. Ориентира се в елементите на по-широко пространство – сгради, видове пътни платна, пешеходна пътека при двупосочно движение. <i>*Еднопосочно и двупосочно пътно платно, ляво-дясно, пешеходна пътека.</i> <i>* Пътни знаци – М 8.2, пресичане на двупосочно пътно платно.</i>
			Аз пресичам улицата	ИИ	Използва образи и знаци в изобразителната си дейност рисуване. Рисува превозни средства, като използва едни и същи изходни форми.
XI		Пътни знаци	Познавам ли пътните знаци?	Околен свят	Познава характерни особености на указателните знаци, като се ориентират в тяхната форма и цвят. Знае как се преминава под подлез. Осмисля ролята на пътните знаци за пешеходеца и съобразява поведението си спрямо тях. <i>*Предупредителни и указателни пътни знаци А18-</i>

					„Пешеходна пътека“, А 19 – “Деца“
			Кои знаци познавам?	ИИ	Има представа за достъпни пътни знаци и сигнали и обяснява тяхното значение; разбира връзки между участниците в движението; дорисува и проектира пътни знаци; графично пресъздава макет на улица;
			Моите помощници на пътя	КТ	Знае предназначението на светофара, пешеходната пътека и пътните знаци за придвижване на пешеходци и превозни средства. Участва в групова работа при изработване на „помощници на пътя“ – пътни знаци с подръчни материали- картон, хартия, плат и др.
XII		Пътни превозни средства	Могат ли хората без превозни средства?	Околен свят	Има представа за превозни средства по суша, въздух и вода и ги сравнява. Може най-общо да определи причините за удар между тях. <i>*Превозни средства по суша, въздух и вода – каруца, автомобил, камион, автобус, влак, кораб, самолет.</i> <i>*Превозни средства със специален режим на работа – пожарна, полицейска кола. Удар.</i>
			Превозни средства. Велосипедист	КТ	Различава превозните средства спрямо мястото на придвижване. Предлага идеи и участва в провеждането на малко състезание, игра или дейност в детската градина.
I	Правила и култура на поведение на пътя	Правила за движение на пешеходец	Какво трябва да знае малкия пешеходец?	Околен свят	Изброява правилата, които трябва да спазва пешеходеца. Да познава правилата за пресичане на двупосочно платно. Наблюдава и съобразява светлинни сигнали. <i>*Пресичане на двупосочно пътно платно с възрастен, светлинни сигнали</i>
			Какво знае и	БЕЛ	Съставя разказ на пътна ситуация по картина или серия

			може малкият пешеходец?		от картини; описва със свои думи какво е пешеходец; демонстрира основните правила за безопасно поведение като пешеходец в детската градина; изброява правилата, които трябва да спазва пешеходецът.
II			На път за детската градина	ИИ	Рисува пътна ситуация с различни елементи на уличното платно с участие на пешеходец. /маршрут, движение, участници в движението, пешеходци, водачи, превозни средства, пътници, пътни знаци, маркировка, пешеходна пътека, тротоар, пътно платно/.
			Светофар- мой другар	КТ	Различава светофар за пешеходци и автомобилен светофар и обяснява тяхното предназначение. Изработва светофар от различни материали.
III			Улицата не е място за игра!	Околен свят	Осъзнава собственото си място, движения и действия на улицата; Разказва къде и кои са неговите и на приятелите му места за игра;
			Внимание! Улица!	Околен свят	Разпознава и назовава елементите на улицата, безопасните и опасни места; демонстрира безопасно поведение на пешеходец;
IV		Правила за движение с велосипед	Какво трябва да знае малкият велосипедист?	Околен свят	Изброява правила, които трябва да спазва велосипедиста. Знае при какви случаи е водач, в какви пешеходец и защо трябва да носи светлоотразителна жилетка. Регулира поведението си при сигнал. <i>* Пешеходец с велосипед, светлоотразителна жилетка, каране в права посока, каране с умерено темпо, паркиране.</i>
			С велосипед на пътя?	ИИ	Определя и оцветява върху графична рисунка частите на пътното платно/пешеходна пътека, вело алея, кръстовище и др./ Апликира велосипедисти върху позволеното за велосипедисти платно.

		Опасни и безопасни места за игра	На площадката по БДП	Околен свят	Познава правилата за пресичане на двупосочно движение. Пресича двупосочно улично платно с помощ. <i>*Двупосочно движение.</i>
			Спазвам правилата	КТ	Изработва табло: „Правила за пресичане!“- Помагало „Азбуката- безопасното движение“

Теми, очаквани резултати и нови понятия за IV група:

месец	Област на компетентност	Тематично направление	Тема	Образователно направление	Очаквани резултати и нови понятия
X	Пътна среда	Елементи, обхват и вид на пътя	Градът/селото, в което живеея	Околен свят	Спазва правила на поведение и има културни навици при движение в родното място. Детето да познава и описва забележителности на родното място. Знае начини на придвижване по булевард, пресичане, преминаване под подлез или надлез. <i>*Булевард, кръстовище, пътен знак Е 21-“Подлез“</i>
			Моят квартал	ИИ	Използване на образи и знаци в изобразителната дейност рисуване. Практическо използване на материали и пособия за апликиране на обекти от заобикалящата среда.
			Помощници на пътя	КТ	Изработва пътни знаци, технически средства, маркировка, осигуряващи ред, сигурност и безопасност на движението. Моделира в предметен и предметно схематичен план структурата на предмети и обекти във връзка с предназначението им /макет на улично платно/. <i>*улица, кръстовище, тротоар, светофар, пътни знаци, пешеходна пътека;</i>
XI		Правила за движение на	На улицата	Околен свят	Познава основните обществени правила и норми за пресичане на кръстовище. Познава сигнали подавани от

		пешеходец			регулировчик – забранено, разрешено преминаването. Осъзнава опасността от неправилни действия при пресичане на кръстовище.
			Улицата има свои правила	Околен свят	Разбира и демонстрира необходимото различно поведение и спазване на правила, когато е на улицата, в заведението за хранене, на мястото за отдих, на мястото за развлечение.
			Моята улица	БЕЛ	Умения за съставяне на повествователен текст по нагледна опора; Умения за съчиняване на повествование на база на личен житейски опит на деца; Има положително отношение към правилата за движение по пътищата.
XII	Правила и култура на поведение на пътя	Правила на поведение на автобусна спирка	Пътувам с автобус	Околен свят	Демонстрира адекватно културно и социално присъствие на спирката и в автобуса. Притежава културни и социални навици за лична и колективна безопасност, когато пътува в автобус. <i>*Правила на поведение като чакащ автобус и като пътник в превозното средство.</i>
			Кръстовище	КТ	Самостоятелно довършва модел по образец, като подбира разнообразни материали и инструменти. Оценява по собствени критерии модели и изделия и ги включва в игрови дейности.
I			Моят другар-светофар	ИИ	Диференцира по предназначение и функции средства за светлинно регулиране на движението на пешеходци и превозни средства; Демонстрации- изрязване на фигури-кръг, правоъгълник, свързани с предстоящата изобразителна задача- апликиране на светофар.
		Правила за движение в жилищна зона	Моят път до детската градина	Околен свят	Има практически план за безопасно придвижване. Изразява готовност за спазване на правила за придвижване. Познава безопасния маршрут до детската градина.

					<i>*Придвижване с възрастен, безопасен път.</i>
II			Пресичам безопасно	БЕЛ	Запознаване със стихотворението „Моята улица“ от Цв. Димитров; Отделя и преброява думите в изречението; Осъзнава словесния състав на изречения с малка дума; Има положително отношение към правилата за движение по пътищата.
			Пешеходци и автомобили	КТ	Изработва макет, показващ правилното пресичане на уличното платно при слизане от спрял автобус. /Азбука-безопасно движение- Помагало по БДП /
III	Пътна среда	Пътни превозни средства	Изправност на велосипеда	Околен свят	Разпознава основните части на велосипеда и техните функции. Знае значението на безопасност и изправност на велосипед. Разбира личната безопасност във връзка с изправността на велосипеда. <i>*Велосипед без помощни колела, дете-велосипедист, устройство за излъчване на бала или жълта светлина отпред и светлоотразител отзад.</i>
			Велосипедист	ИИ	Познава правила, които трябва да спазва велосипедиста. Довършва и оцветява контурна рисунка.
			Безопасни средства на велосипедиста	ОС	Изброява безопасните средства, необходими на велосипедиста. Определя позволените и забранени места за движение на велосипедиста. <i>*спирачки, звуков сигнал /звънец/, бяла или жълта предна светлина, червена задна светлина;</i>
IV		Пътни знаци	Кои знаци познава велосипедиста	Околен свят	Знае как да регулира поведението, съобразно знаците. Познава пътни знаци за велосипедисти. <i>*Предупредителни знаци за опасност – А20, забранителни знаци – Б9</i>
			На интерактивната площадка	БЕЛ	Различава улично платно, тротоар, велоалея, кръгово и кръстовище. Обяснява правилата на движение като пешеходец и участник в пътната ситуация. Изброява

					опасните места на пътното платно. Разпознава и назовава пътните знаци.
V			Зная правилата	БЕЛ	Умее да прави вербален разказ на пътна ситуация по картина. Изброява правилата, които трябва да спазва пешеходецът. Описва със свои думи маршрута на пешеходците.
	Правила и култура на поведение на пътя	Основни правила за движение на велосипед	На площадката за велосипедисти	Околен свят	Демонстрира готовност за спазване на правила и регулиране на поведението. Спазва предписанията на пътните знаци и правила при игра с велосипед. <i>*Велопътека, завой наляво, завой на дясно, змейка.</i>
VI			Спазвам правилата	КТ	Посочва важни за децата пътни знаци на кръстовище и обяснява нормите за безопасно придвижване по пътна маркировка. Предлага, представя и обяснява идея или решение при изработване на модел.

Изготвил: Петя Петрова - старши учител и ръководител на Дейност 2

Методически указания за приложение на програмите по БДП

В съответствие с Наредба № 13 от 21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование образователната подготовка по БДП на децата от предучилищна възраст може да се провежда самостоятелно в образователно направление „Социален свят“ или интегрирано в другите образователни направления и режимни моменти. Основните и допълнителните форми за осъществяване на образователния процес по БДП се разработват по ред и условия, предвидени в чл. 65 от ЗПУО и чл. 23 от Наредба № 5 от 03.06.2016 г. за предучилищното образование.

Основна форма на взаимодействие е педагогическата ситуация. Според етапа на обучение и възрастта се използват обучаващи, игрово-познавателни и практически ситуации. В четвърта група предимство имат игрово-познавателните. Чрез обучаващите и игрово-познавателните ситуации се въвеждат новите понятия. Децата могат да наблюдават реална пътна среда - на улицата, на площадката по БДП или да бъдат подсигурени подходящи нагледни материали, с които да се въведат в пътна ситуация, близка до естествената. Знанията и уменията се пренасят в нови житейски ситуации, където чрез ролеви игри, дидактични игри и практически упражнения, детето придобива практически, самостоятелни компетентности и пътна култура.

Важно методическо изискване при организиране на педагогическите ситуации по БДП е регламентиране на времето на ситуацията: при 5-7-годишните продължителността е 20-30 минути. Дидактичното осигуряване на материалната среда (картини, играчки, графични схеми, макети, познавателни книжки, технически средства и др.), както и разположението на децата, трябва да осигуряват нагледност и речево-двигателна активност по темата.

Предвид възрастовите особености на децата при провеждане на ситуациите по БДП е необходимо да има подходяща психоемоционална нагласа и познавателната активност да се стимулира чрез гатанки, етюди, проблемни казуси, игра, експеримент, песен и др. При възприемане на пътните явления и сигнализация е добре да се включат различни анализатори: слухови, зрителни, моторно-двигателни. В хода на ситуацията да се осъществява динамичен преход от една дейност в друга - обучение, игра, практически упражнения.

При прилагане на индивидуален подход към децата в игрите и ситуациите по БДП е необходимо да се осъществява рефлексия и резиланс в следните аспекти: интелектуален, комуникативен, личностен и кооперативен.

В ситуациите може да се използва комбинация от трите вида методи: информационно-познавателни (наблюдение, разговор, разказ, беседа, пътни казуси), игрово-познавателни (сюжетно-ролеви игри, дидактични игри, игров тренинг, ТРИЗ - игри, компютърни игри, подвижни и др.) и практико-изпробващи (експеримент, практически упражнения, макетиране в различен план на измерване). Интересен метод на организация на обучението са проектите, които включват и родителите и ги правят съпричастни към проблема на детската безопасност на пътя. В съвместни празници, игри и развлечения, екскурзии, седмици на безопасното движение се повишават компетенциите на всички участници в учебния процес по БДП. Оценяването на компетентностите по БДП може да се осъществи чрез наблюдение, тестове и игри.